

STEVE RYAN'S VESTNIK

Registriran na sodišču v Gorici, dne 7. marca 1969, štev. 72

Izdaja S.K.P.D. »Franc B. Sedol« iz Števerjana

Izhaja enkrat na mesec

Števerjan, Trg Svobode, 6

UREDLI: ANKA CERNIC · IDA PINTAR · SILVA KLANJČEK · ZVONKO SIMČIČ · MARJAN TERPIN · JOŽICA SIMČIČ · GRAVNAR VITES · STANKO ŠKORJANC
UPRAVNI SVET: MIRKO HUMAR · BORIS HLADNIK · EDI HLEDE (odgovorni urednik) · Lasten tisk

Števerjan, Julij - Avgust Leto X - Štev. 6

Poletna številka.

Pričujoči Vestnik je izšel v teh vročih avgustovskih dneh za dva meseca, to je za julij in avgust.

Ima tudi nekaj vročih člankov,
če lahko tako rečemo. Ali pa
člankov, ki bodo povzročili vročo
kri.

Naj bo kakor hoče, vendar naj se ne misli, da v teh mesecih ni bilo primernih novic.

Obratno. So bile in v njem jih boste brali.

Festival, deželne in pokrajinske
volitve, naša šola!

To in še drugo zajema ta dvojna številka.

Pa tudi drugi kaj pišite! Saj Vestnik nima profesionalnih časnikov!jev!

8. ZAMEJSKI FESTIVAL "ŠTEVERJAN 78"

POROČILO

S skladbico "Spomin na planine" je ansambel "CERKLJANSKI INSTRUMENTALNI KVINTET" iz Cerknega zmagal na letošnjem 8. Zamejskem festivalu v Števerjanu, ki je bil 1. in 2. julija 1978 in ki sta ga organizirala prosvetno društvo "Franc Sedej" in ansambel "Lojze Hlede".

Že osmo leto se ponavlja srečanje slovenskih skupin v Števerjanu, ko prihajajo na festival iz vseh strani Slovenije, iz Italije (Goriške in Tržaške) ter skupina iz Avstrije.

Letos je na festivalu nastopilo kar 25 ansamblov, to je brez dvoma rekordno število. Vse te skupine so najprej nastopile v soboto 1. julija ob prisotnosti številnega občinstva (okrog 1.000 poslušalcev), ki so kot po navadi ob negotovem vremenu sledili predstavi v Formentinijevem parku.

25 ansamblov je ocenjevala posebna komisija pod predsedstvom g. Tulia Možina z Opčin in sledečih članov: Lojze Hlede iz Števerjana, Brane Golob iz Ljubljane, Mirko Špacapan jr. iz Gorice, dr. Andrej Bratuž iz Gorice, Nevo Radović iz Nabrežine, Tomaž Tozon iz Ljubljane in Iv. Kralj iz Slivnega. Komisija je v finale prepustila sledeče ansamble:

- 1) ansambel "Francija Lesjaka" iz Rogaške Slatine
- 2) ansambel "Cerkljanski instrumentalni kvintet" iz Cerknega
- 3) ansambel "Slavček" iz Novega Mesta
- 4) ansambel "Tineta Stare" iz Domžal
- 5) ansambel "Pina Vežnaverja" iz Pirana
- 6) ansambel "Mejaši" iz Gorice
- 7) ansambel "Dobri prijatelji" iz Brežic
- 8) ansambel "Terca" iz Lesc
- 9) ansambel "Laški pivovarji" iz Laškega
- 10) ansambel "Mariborski kvintet" iz Kamnice
- 11) ansambel "Šaloški fantje" iz Velenja
- 12) ansambel "Gojski instrumentalni trio" iz Frankolovega
- 13) ansambel "Hanzija Artača" iz Železne Kaple
- 14) ansambel "Tams" iz Opčin.

Tudi v nedeljo popoldne se je predstava vršila v Formentinijevem parku v prisotnosti čez 1.500 poslušalcev, ki so prišli iz vseh krajev naše dežele in onstran meje.

Komisija je nagrade razdelila tako:

Prvo nagrado za najboljšo izvedbo, v znesku £ 80.000.= in pokal Števerjanske občinske uprave, je prejel ansambel "DOBRI PRIJATELJI" iz Brežic.

Drugo nagrado za najboljšo izvedbo, v znesku £ 50.000.= je prejel ansambel "TERCA" iz Lesc. Poleg nagrade je ansambel prejel pokal predsednika društva "F.B. SEDEJ" Simon Komjanc.

Prvo nagrado za najboljšo melodijo v znesku £ 120.000.= ter trofej ansambla "Lojze Hlede" je prejel ansambel "CERKLJANSKI INSTRUMENTALNI KVINTET" iz Cerknega.

Drugo nagrado za najboljšo melodijo v znesku £ 70.000.= per pokal društva "F.B. SEDEJ" je prejel ansambel "MEJAŠI" iz Gorice.

Nagrado za najboljšo besedilo, v znesku £ 50.000.= pa je prejel Ivan Malavašič za tekst "Zapoj nam godec, zaigraj". Pesem je izvajal ansambel "Francija Zemeta" iz Vojnika. To nagrado je podelila druga komisija, ki so jo sestavljali: gospa Zora Saksida-Graziani iz Gorice, g. Ivo Bolčina iz Gorice ter g. Emil Valentinčič iz Števerjana.

Občinstvo je letos podelilo dve nagradi.

Prva nagrada, ki jo je podelila revija "STOP" iz Ljubljane, 250000.= SD., je občinstvo dalo ansamblu "Hanziju Artachu" iz Žel. Kaple. Ansambel je prejel pokal podjetja TERPIn iz Gorice.

Druga nagrada pa je prejel ansambel "TAIMS" z Opčin. Poleg denarne nagrade (£ 50.000.=) je ansambel prejel pokal tvrde Komjanc.

Nagrado Nedeljskega dnevnika iz Ljubljane, za najboljši zamejski ansambel, pa je prejel ans. "MEJASI" iz Gorice.

Izven nagrad, ki jih organizatorji niso razpisali, je tvrdka "Davarin" iz Gorice podelila £ 50.000.= ansamblu "Francija Lesjaka" iz Rogaške Slatine ter "Mariborskemu kvintetu" iz Kamnice.

Pokale pa so prejeli naslednji ansambli: :

Ansambel "Francija Lesjaka" iz Rogaške Slatine je prejel pokal tvrde "MATTIONI" iz Gorice.

Pokal športnega združenja "BRDA" je prejel ansambel "Tine STARE" iz Domžal.

Pokal Z.S.K.P. iz Gorice je prejel ansambel "Pina VEŽNAVER" iz Pirana.

Pokrajinska ustanova za turizem iz Gorice je podelila pokal ansamblu "Laški Pivovarji" iz Laškega.

Goriška hranilnica pa ansamblu "Mariborski kvintet" iz Kamnice.

Ansambel "ŠALEŠKI FANTJE" iz Velenja pa je prejel pokal tvrde "KOSIČ" iz Gorice.

Festival je povezoval g. Marjan Šneberger iz Ptuja.

Če bi po osmih festivalih hoteli potegniti črto, bi lahko ugotovili, da je bila to in je še, izredno posrečena zamisel in pobuda, ker je iz prvotnih začetnih negotovosti prerasla v tradicionalno zamejsko slovensko manifestacijo. Letošnji festival je izredno dobro uspel. Tako smo imeli rekordno število nastopajočih ansamblov prav iz vse Slovenije, pa iz Koroške in Primorske, tako, da je bila ta dan zastopana celotna domovina. Lepo vreme, kljub jutranjim ustrašajočim meglam, je Formentičevemu parku dalo tako čudovito spokojnost, da je postal najprimernejša arena za poskočne slovenske viže in zvoke. Vemo sicer, da takšno muziko nekateri omalovažujejo. To bo morda tudi v resnici držalo za Ljubljano, kjer imajo tega na pretek. Za nas zamejce pa pomenijo nastopi naših najpriserčnejših narodnih ansamblov prava poslastica, ki jo ne merimo po umetniški višini pač pa po prisotnosti slovenskega pristnega duha in narave.

Da je temu tako so dokazali tudi naši ljudje, ki so se v tako ogromnem številu udeležili obeh festivalskih dnevo. Nismo na Primorskem vajeni takih mas na čisto slovenskih prireditvah in skoro tritisoč Slovencev ni za nas navadni sejem. Festival namreč ne moremo in ne smemo primerjati raznim šagram, ko je bledolična množica morda številnejša, nima pa v sebi tiskega pristnega slovenskega duha in nasmeha, ki ga je imela tista prisotna ne letošnjem, pa tudi na prejšnjih festivalih.

Prepričani smo za to, da bo društvo "Frančišek B. Sedej", Ansambel "Lojze Hlede" in števerjanska mladina nadaljevala po tej poti in da bodo množice na bodočih festivalih še večje.

POKRAJINSKE IN DEŽELNE VOLITVE 25. JUNIJA -

V ŠTEVERJANU (in na Goriškem sploh) ZMAGALA ZBRAVA SLOVENSKA PAMET.

Lahko z zadovoljstvom napišemo : če smo Slovencem pred volitvami svetovali naj glasujejo SLOVENSKO SKUPNOST, lahko s ponosom po volitvah trdimo, da smo imeli prav in z veseljem ugotovimo, da se jih je mnogo tako odločilo, tudi če so prej glasovali morda za kako italijansko stranko. Vemo, da bi jih bilo še več, da jih ni sram priznati svoje dosedanje zmote. Čas pa je najboljši zdravnik in bo tudi te ozdravil. Kdor je namreč volil Slovensko skupnost je pripomogel k uveljavitvi in izvolitvi Slovencev v goriško pokrajino in deželni svet, Kdor je volil italijanske stranke (PCI - PSI - DC) je svoj glas ali zapravil ali ga dal v najhujšo politično gužvo, od katere bomo Slovenci imeli samo škodo.

Premočrtnost, jasnost in dejanska samostojnost Slovenske skupnosti nas preveva s ponosom, da lahko rečemo : tudi Števerjanci smo odločilno posegli v politični boj s ponosnim in dvignjenim čelom. Vsi drugi lahko samo molčijo svoj brezimen molk, ko z njihovimi glasovi sedaj manipulirajo tajniki italijanskih strank in jih za nadaljne korake sploh nič ne vprašajo.

Slovenska skupnost ja dobila 266 glasov za pokrajinske volitve, 242 pa za deželne. To se pravi, da se je zanjo odločila večina Števerjancev. Izvolili smo v deželni svet poslanca dr. Draga ŠTOKO, v pokrajinski svet pa Marijo FERLETIČ. Brez dvoma bosta to najdražja predstavnika našega naroda v zamejstvu, ker bo vsaka njihova beseda, beseda nas vseh in ne kake italijanske partije in stranke.

Vemo tudi, da bosta tako v pokrajinskem, kakor deželnem svetu, zaradi določene položaja, igrala izvanredno vvažno vlogo in jima želimo iz srca vso srečo.

VOLILNI IZIDI SO BILI NASLEDNJI:

	SLOV. Skupnost	PCI	PSI	PSDI	PLI	MSI	PRI	DP
POKRAJINSKE	266	185	28	7	1	5	3	1
DEŽELNE	242	184	32	7	2	3	4	2

Zanimivo je, da je Slovenska skupnost imela na pokrajinskih ali deželnih volitvah samo leta 1965 več glasov (268), kar še podčrtuje useph na sedanjih volitvah.

Spoštovano Uredništvo!

Podpisani, bi prosili, da objavite sledeči dopis.

ODGOVOR ČLANKU: Šola naj bo šola - zahtevajo števerjanski starši.

Članek je bil objavljen v zadnji številki Števerjanskoga Vestnika iz 1. 1978. =

Navajamo le nekatere stavke, ki jasno kažejo na poskus utesnjevanja šolskega prostora in ljudi, ki poskušajo v njem delovati v bolj razširjenem smislu ker tako vzgajati mladi rod z odprtimi in kritičnimi pogledi, saj smo prepričani, da osnovna celodnevna šola ne sme biti le šola branja, pisanja in računanja (kot to vidijo nekateri), ampak tudi življenskih pristopov pri spoznavanju krajev, dogodkov in ljudi.

Vsebinska nekaterih stavkov iz Števerjanskega Vestnika je sledeča: "Števerjanske starše je namreč začudilo vabilo na športno udeležbo lastnih otrok na katero so vavili organizatorji mladinskega dneva, dne 7. maja v okviru prvomajske manifestacije, ne da bi se o tem razpravljalo na nobenem sestanku. Dogodek na šoli pa je rezultat nesodelovanja in neodgovornosti nekaterih učiteljskih moči, ki so postavljene za poučevanje naših otrok. Jsno je, da je tu na delu hinavstvo in prikrivanje....".

podpis: Eden izmed staršev.

Učitelji te šole odgovarjamo na dopis po sledečih točkah.

- 1) Nismo sklicali seje medrazrednega sveta, zato ker je za to bilo premalo časa, saj smo na enem izmed sestankov zabeležili, da je zahteva staršev, da bi se vabila za seje razpošiljala vsaj pet dni prej.
- 2) Ker smo mislili, da če se je nekaterim posvetilo, da je "morda interesantno" biti na vinski razstavi, je toliko bolj pošteno in prav, da se tudi mladi rod, ki nastopa le z igro in ne s kakimi nevarnimi gesli, pa tudi brez kompromisov odzove vabilu organizatorjev.
- 3) Vsled tega smo razposlali vabila, ne da bi se prej odločalo na medrazredni seji misleč, da boste starši ravnali po lastni uvidevnosti. Tako se je tudi izkazalo.. Pohvaliti moramo prisotnost nekaterih, saj so s tem pokazali lastnim otrokom, da znajo biti zares pravi starši.
- 4) Na športne tedne, ki jih prirejo športno društvo Brda iz Števerjana se osnovna šola ni odzvala, ker nas organizator tudi kot šola nikdar ni povabil.
- 5) Mislimo pa tudi, da se kot šola nismo nikdar branili vstopiti v dvorano B.Sedeja, katero nadzorstvo vodi Števerjanski župnik. Torej ne more biti res, da ne sodelujemo z njim, saj ste bili pred enim letom sami priča uprizoritvi Koče strica Toma (pa še televizija je to oddajala. Prav tako bi letos lahko bili priča dveh prireditvam v tej dvorani, športni in zaključni, če bi nam nelezljiva bolezen ne odsekala vseh lepih načrtov.

O nesodelovanju in neodgovornosti učiteljev pa se ne more in ne sme govoriti, kajti zaman ni prišlo prav v tem šolskem letu do številnih ekskurzij in organiziranih ter metodično dobro pripravljenih pobud, za katere so se pozanimali tisti učitelji, ki med seboj sodelujejo. Ne bojimo se priznati, da čas za šolsko delovanje ne pozna meja.

Naj omenimo sledeče poučene izlete in prireditve:

- 1) plavanje v bazenu na Rojcah (Gorica) pod vodstvom specializiranega učitelja plavanja.

- 2) Ekskurzija in ogled goriškega grada, muzeja in cerkve.
 - 3) Ekskurzija na železniško postajo in nje ogled ter pomenek s postajnim načelnikom.
 - 4) Ogled Attemsove palače
 - 5) Ogled razstave slikarja Andreja Košiča v galeriji "il torchio" in razstave rizb osnovnošolskih otrok, katerega je organiziralo Planinsko društvo iz Gorice.
 - 6) Priprava gradivaⁱⁿ zapisek zgodovinskega razvoja mesta Gorice za posamesnega otroka 2. ciklusa te šole.
 - 7) Priprava in zbiranje ter pretipkavanje prispevkov, ki so jih napisali otroci za šolsko glasilo Mladi učenjaki mislijo; , naj omenim, da izhaja to glasilo drugo leto.
 - 8) Prešernovo-Župančičeva proslava.
 - 9) Božičnica.
- Ekskurzije so se vršile po vsaki uri plavanja.

Seveda so nam te pobude pobrale nič koliko dragocenih ur in sodelovanja, da smo jih lahko izvedli. Prav gotovo bi za vsakega učitelja bilo veliko lažje poučevati štiri ure v razredu. Ostajalo bi mu veliko več časa za iskanje pikolovščin in birobratskih zvez pred izvedbo vsake izmed teh pobud. Morda bi pa v drugačnem primeru ugodili polemičnemu piscu iz Števerjanskega Vestnika.

Zainteresirane starše, katerim je števerjanska celodnevna šola pri srcu vabimo, da razmislijo nekoliko o tem, kar jim je znano iz šolskega življenja otrok in onim iz glasila.

Čeravno je nelabek učiteljski poklic, zagotavljamo, da ostajamo še vedno prepričanja, da je naše delo koristno in da ga bomo še poglobili na podlagi izobraževanja ali samoizobraževanja.

Tistemu nepodpisanemu, polemičnemu staršu, pa priporočamo, da bi si prebral Cankarjevega Martina Kačurja in bi o tem razmislil.

Števerjan, 23.5.1978

PODPISI:
Učitelji Z. ciklusa

Objavo smo poslali: Katoliškemu glasu

Novemu listu

Primorskemu dnevniku

Števerjanskemu vestniku

Objavljamo zgoraj v celoti in dobesečno "odgovor" učiteljic 2. ciklusa na članek "Šola naj bo -šola", ki smo ga v Vestniku objavili maja letos. Postavili smo besedo "odgovor" med navednice, ker bo tistemu, ki je naš članek prebral takoj jasno, da učiteljice, ki so zelo "brihtne" niso na članek sploh odgovorile in so ga skrupale po določenem načrtu saj so ga objavile v Primorskem dnevniku že drugi dan, ko ga je učiteljica BUZZI Verena dostavila na uredništvo Vestnika, kar kaže na izredno dobre zveze z dnevnikom, ki nikoli nima prostora za pametne članke, ki se tičejo doždenih slovenskih organizacij. Pa pustimo to. Zanimivo je, da so torej te naše "brihtne učiteljice" hotele "odgovor" objaviti v vseh slovenskih časopisih in iztrgale so v ta namen iz našega članka le košček, da ja bi ostali Slovenci na Primorskem videli, kako so števerjanski starši zanikrni in one-izredno napredne. Pa jim ni uspelo. Nihče razen Primorskega dnevnika- in tega

pristransko pisanje je vsem dobro znano- jim ni šel na limanice. Zato hočemo biti bolj pošten in njihov "odgovor" v celoti posredujemo števerjanskim staršem, da ga presodijo. Menimo tudi, da niso take vse naše učiteljice in so med njimi nekatere izredno dobre in požrtvovalne in so le nekatere, ki nočejo opravljati pošteno svojega poklica in stalno iščejo zdrahe. Po znanem slovenskem pregovoru pa, da v košaru zdravih jabolk daš eno gnilo, počasi ti vse zgnjujejo, se tudi števerjanski starši bojijo za bodočnost šole, če ne bodo vmes posegle odgovorne šolske oblasti.

Pojdimo sedaj k točkam, ki jih v svojem "odgovoru" navajajo učiteljice:

- 1) Niso sklicale sestanka, ker niso imele časa. In ker starši zahtevajo, da se jih skliče vsaj 5 dni prej. Joj, kakšne zahteve števerjanskih staršev..? Vemo, da so to zahtevali starši, ker so prej nosili otroci vabila na sestanke domov isti dan ali še pozneje kakor se je vršil sestanek, pač, kakor je gospem "pašalo". Da niso imele časa pa je naravnost smešna trditev če vemo, da na 45 otrok, kolikor jih hodi v števerjansko šolo, pride kar 9 (devet) učnih moči. Torej ima vsaka učiteljica na razpolago 5 otrok.
- 2) V tej točki sploh trdijo stvari, ki jih Vestnik ni nikoli zapisal.
- 3) Starši niso čakali "uvidevnost" "brihtnih učiteljic", ker pač znajo sami brati plakate in vabila tudi, polg drugih, P.D. "Briški grič" in bi brez šolskega vabila sami znali ravnati po "uvidevnosti".
- 4) Zanimivo bi bilo vedeti kake barve vabilo je treba poslati "brihtnim" učiteljicam na razne manifestacije, da se one potem po svoji "uvidevnosti" odzovejo.
- 5) Kaj ima dvorana F.B. Sedeja opraviti s to zadevo lahko razložijo samo nadvse "brihtne učiteljice" v enem izmed bodočih odgovorov. Čudno pa se vendarle sliši, da so čakale prav nalezljivo bolezen za prvo zaključno prireditev v tej dvorani, ki stoji že okoli deset let.

Da so nato navedeni izleti in ekskurzije dokaz sodelovanja učiteljev je le pregroba trditev. Verjetno so jo postavile v pomanjkanju drugih uspehov in v luči poraznih rezultatov, ki jih števerjanski otroci dosegajo na srednji šoli v Gorici in so brez dvoma izraz nepripravljenosti in nevzgoje, ki so jo naši otroci dobili v osnovni šoli.

Brez dvoma ni lahek učiteljski poklic in ta polemika to v dobri meri dokazuje. Vendar bi pričakovali v teh razmerah več pripravljenosti od naših učnih moči do sodelovanja in upoštevanja želj večine staršev, ki je ta, da bi šola ostala - šola.

Če se to ne bo zgodilo - in tu pozivamo vse šolske oblasti - bo še velikoneprilika in borbe saj vemo, da nekateri starši niso mislili svojih otrok v števerjansko šolo in jih bodo vozili v drugo

vasi raje, kot zaupali takim vzgojiteljem.

^Im je končno res, da plačujemo starši naše učiteljice prav za to, da jih naučijo brati Cankarjevega Martina Kačurja in o tem nato z lastno pametjo razsojajo, ne pa, da jim ga skušajo po svoje vteptati v glavo, še prej kakor so se naučili brati.

Zapisal: edem izmed staršev.

OBISKI.

V letošnjem poletnem času sta prišli na obisk v Števerjan kar dve slovenski godbi na pihala. Obe, seveda vsaka drugo nedeljo, je sprejel števerjanski župan Stanislav Klanjšček, ki jim je tudi ponudil poleg dobrega briškega kozarčka prijazno števerjansko dobrodošlico.

Prva je bila slovenska godba na pihala iz Slovenskih konjic na Štajerskem. Mudila se je na Primorskem, ker je igrala na NAŠEM PRAZNIKU, ki ga je priredila sekcija Slovenske skupnosti za Devin - Nabrežino.

Druga je bila godba iz Korošcev blizu Trsta, ki je gostovala po naših krajih.

POROKA.

V soboto 26. avgusta sta se v Števerjanu poročila mlada domačina Jožica Mužič in Silvan Dornik, oba iz dobrih in zavednih slovenski družin. Zazidala sta si v Dragah tudi lep dom in bo to gotovo nova lepa slovenska družina, kakršnih si Slovenci želimo veliko.

Zato naj grejo novemu paru izkrene čestitke in voščila tako Prosvetnega društva "Frančišek B. Sedej", kakor sekcije Slovenske skupnosti iz Števerjana.

ZAHVALA.

SLOVENSKA SKUPNOST se zahvaljuje števerjanskim kandidatom, ki so na zadnjih pokrajinskih volitvah nastopili na listi. Tako so na pokrajinski listi kandidirali ALOJZ MUŽIČ, ALEŠ KOMJANC in ELIZABETA KOMJANC. Na deželnih pa SIMON KOMJANC, CIRIL TERPIN, in HADRIJAN KORSIČ. Prav tako je bil v našem okrožju za pokrajino naš župan STANISLAV KLANJŠČEK. Vsi ti so izredno veliko pripomogli k upsehu in uveljavitvi slovenske liste.

ZAMEJSKI POGOVORI — ITALIJA

Pisa: Marjan Ramac

»NA SVOJI ZEMLJI«

— Prijavedovali so mi, »bi se srečel odpora v NOB, partizan, je Slovenec in pol. To je vsebina«.

Z ljudmi tukaj pa sloveča, ki jim ga priroja bližnja in daljna okolica, se je vesolj težko pomenkovati. Ali so nedostopni, vzviseni ali pa pretirano zaščitani, skromni, škratnost pa je vednost vsiljen ljudi.

Če bi moral biti kakšni Štekarja, Ljeto iz Steverjane, postaviti v enega izmed predčkov, bi se odločil za listega, v katerem so ljudje, ki n sebi neradi govorijo.

— Ne, da bi bil redkopeselec. Prvi raz pokažlja, toda, če v rokah sogovornika vidi neježko, ga večkrat mnogogrede pobara.

— Pustite to, saj ni vredno...

Slavko Štekar, ali Venceslav Štekar, kot je zapisano v rojstnem listu, je poznal svoje korenine na domači ostri, ki jo je bil postavil na nivo po prvi svetovni vojni. Se dobro se spominja, kako je bilo ondi ob hski fronti vse porušeno in pravi:

— Povsah Brdliš so bile raztresene, to je značilnost zadnjih desetletij po prvi svetovni vojni, kajti vsakdo si je postavil novo domačijo tam, kjer je imel zemljo. Zato Steverjan kot občinsko središče nima pravega centra.

V drugi vojni je tudi Slavko Štekar delil usodo s tisočimi rojaki pri takratni Italiji. Od leta 1939 do 1943 je moral služiti italijansko vojsko.

— Toda ves čas sem bil v delavskih bataljonih, pravi.

— Ampak, Slovencom se zlasti tukaj, ki niso tapili svoje krvi, niso zaupali prozja. Razporepili so jih v delavske bataljone po vsej Italiji.

— In kako ste prišli po razsulu Italije v partizane?

— Sledil sem večini. To je bila moja narodna dolžnost. Navsezadnje pa je bila to naravna odločitev in edina prava pot. Bil sem borec v prvi Siski, pozneje pa v Gregorčičevi brigadi.

Tako rekoč na predvečer svobode, 25. aprila 1945, je bil ob zadnjem sovražniškem napadu na Predmosti hudo ranjen. Ina zategadelj zdaj kakšne ugodnosti?

— Nas, borec v NOB smatrajo kot borec v inozemstvu. Priznavajo nam status partizancev, pri čemer pa ločujejo partizane v NOB od italijanskih partizancev.

Kakšna je ta razlika?

— Če bi bil v državni službi, bi mi priznali sedem let pokojninske dobe, ne glede na to, ki sem jo prebil v partizanih. Pač pa mi priznavajo vojno invalidnino.

Kaj ste pričakovali od voja v partizanskih vestah?

— Osvoboditev rodnega kraja izpod fašističnega jarma. Predvsem pa sem opravič svojo dolžnost.

Večina vaših bojnih tovarišev živi na naši strani meje. Se na drugi strani počutite kot osamljenec?

— Veste, tu sem doma in naše geslo je vedno bilo, da moramo ostati na svoji zemlji, ne tako kot Italijani, ki so bežali.

Šker pa živj Sisk ko Štekar z eno nogo, kar pričamo, itak v Jugoslaviji, saj ima razin domačije doberšen del zemlje v Jugoslaviji.

— Žup sem v resno več v Jugoslaviji kot v Italiji. Takšna je poč usoda nas, obmejskih kmetov.

Nadajujete svoj bič za nacionalno svobodo tudi zdaj?

— Mi zamejci se moramo že preveč borimo za slovenstvo.

Kako? Na kulturnem ali političnem polju?

— Kultura in pravica sta pomembni obliki narodnostnega delovanja.

Kaj pa politične stranke, katera je najpovplivnejša?

— Steverjanci so v glavnem socialisti in komunisti.

Na kateri strani ste vi?

— Demarš zagotovo nisem. Sloveni smo predvsem Slovenci, ne glede na strankarsko pripadnost. Pravni Slovenci, kot manjšina, smo v občinski upravi pripravnih k sodelovanju, ne ozirajo se na strankarsko pripadnost. Če ni masproba stran prispevata toliko, to bišeli v občinski upravi boljše uspehe.

Ne vem, kakšne izkušnje ima Slavko Štekar z zamotanim strankarskim sistemom, ki pravi, da ga stranke ne motijo, če so pošteno, zagotovo pa ima izkušnje v mož svoje mnenje, ki zavoljo ljubelega mora, po njegovi predanosti, bršlja ne sodi v novinarsko branjo.

Manj tvegano se mi zdi, če tudi večkrat zaprečo poudari.

— Slovenec sem vedno bil, sem, in to bom ostal.

In če bi opredelitev ni zolj papirnata, ampak v nesterih življenjskih preizkušnjah že ne kolikokrat potrjena, podlej bo nemara že dižalo tisto, ko pravijo, da je Slavko Štekar mož, ki predstavlja zagotovo teden stebriček v temeljih slovenske zgradbe tik ob ločnici, ki ji pravimo državna meja.

Zelo radi objavljamo članke o naših vaščanih, ki jih objavlja slovensko časopisje tako v zamejstvu, kakor v domovini. Tokrat objavljamo intervju z našim sovaščanom Slavkom Štekarjem, ki smo ga izrezali iz Nedeljskega dnevnika, ki izhaja v Ljubljani. Veseli nas masikatera njegova trditve tako tista v odgovor kaj si je pričakoval v partizanih, ko pravi, da si je pričakoval osvoboditev rodnega kraja izpod fašističnega jarma. Ne strinjamo pa se z nekaterimi nadaljnjimi trditvami, ko pravi, da Steverjanci smo večinoma komunisti in socialisti. To ni res. Verjetno je zgrešil število. V ta namen in osvežitev spomina naj mu bo le par točk:

1) izidi zadnjih volitev (ki so podobni vsem po vojni): SLOVENSKA SKUPNOST 266 glasov, PARTITO COMUNISTA ITALIA 184 glasov; PARTITO SOCIALISTA ITALIANO 28 glasov. (torej socialisti in komunisti-slovenski in italijanski skupaj- manj kot čista SLOVENSKA SKUPNOST.

2) PARTITO SOCIALISTA ITALIANO, kateremu pripada gospod Štekar je od približno 150 glasov, ki jih je imel pred leti v Steverji, u padel na približno 130 glasovi.

- 3) Čeprav kandidat na zadnjih občinskih volitvah, gospod Štekar ni bil izvoljen, potem, ko je bil skoro, ali celo več kakor petnajst let v občinskem svetu član opozicije in stalno kritiziral slovensko večino, ki so jo predstavljali člani tedaj Kmečko - delavske zveze, sedaj enotne SLOVENSKE SKUPNOSTI. Namreč ni res, da je občinska uprava malo naredila. Res pa je da je slovenska uprava v dvajsetih letih popolnoma spremenila lice števerjanske občine, ne da bi za to morali žrtvovati občani. To je priznal tudi na prvi seji sedanjega občinskega sveta načelnik manjšine gospod Komic. In to je resnica. Želimo za to, da se vsi skupaj bolje informiramo in ne izjavljamo kar ni res, ker gre koncem koncev le v škodo celotne občinske skupnosti.
- - - - -

NOV GROB.

V soboto, 26. avgusta smo Števerjanci pospremili k večnemu počitku našega sovaščana LEOPOLDA MARAŽA. Huda bolezen mu je pretrgala življenje in zasluženi pokoj, ki ga je užival po trdem življenju.

Polde, kakor smo ga vsi po domače klicali, je v življenju res veliko poskusil in pretrpel. Ni imel bogatije in mu zato mladost ni bila radodarna. Izučil se je za zidarja in bil v tem poslu izredno dober in fin mojster, da so ga vsi cenili. Vojna burja ga je zajela in boril se je v partiznaskih vrstah proti zatiralcem našega toliko preizkušenega slovenskega človeka - Primorca.

Po vojni se je nastanil vnovič v Števerjanu in opravljal svoj poklic do upokojitve.

Zapustil je ženo Viktorijo, sinove Romačeta in Brunota, ki živita s svojima družinama v Gorici in Poldeta, ki živi v Nemčiji, kamor se je preselil ter hčerko Katjo ki živi s svojo družino tudi v Gorici.

Vsem izražamo naše iskreno sožalje.

KER se nam zdi članek zelo zanimiv, zlasti glede na nekatere težnje tudi pri nas, prinašamo v celoti kopijo članka o zadnjih volitvah, ki je izšel v goriškem KATOLIŠKEM GLASU:

6. julija 1978 - Leto XXX. - Stev. 27

Nespametno ravnanje

Na vsakih, tudi na zadnjih volitvah je bilo opaziti, da po slovenskih vaseh dobi Krščanska demokracija določeno število glasov. Kot vzorec vzemimo tri izrazito slovenske občine: Doherdob, Sovodaje in Steverjan na Goriškem. Na pokrajinskih volitvah je v teh treh občinah dobila DC 235 glasov, SSK 813. Pri deželnih volitvah so bili rezultati slični, oz. je DC dobila še več slovenskih glasov.

Ob tem pojavu, ki se ponavlja od volitev do volitev, se človek vprašuje, čemu tako odločanje slovenskih volivcev pri občinskih, pokrajinskih in deželnih volitvah. Kaj hočejo izraziti ti slovenski volivci, ki glasujejo za DC?

ZAKAJ TAKO GLASOVANJE?

Morda svoje nasprotovanje komunistični partiji. Toda ali se kdaj pomislili, da bi brez Slovenske demokratske zveze prej in brez Slovenske skupnosti sedaj bila partija med slovenskimi ljudmi še dosti bolj ukoreninjena? Po našem mnenju z glasovanjem za DC, posebno ob krajevnih volitvah, slovenski volivci komunistično partijo še bolj utrjujejo med slovenskimi ljudmi. Kajti samo močna slovenska demokracija mora biti učinkovita proti teži totalitarnim silam med zamejskimi Slovenci.

Morda pa hočejo z glasovanjem za DC izraziti svoje demokracično antitotalitarno prepričanje? Tudi v tem primeru so v zmoti, ker z glasovanjem za Italijansko stranko silijo našo edino demokracično stranko, ki je prej bila SDZ, sedaj pa SSK. Naša dolžnost je, da krepimo demokracično zavest med slovenskimi ljudmi in ne med Italijanskimi. Neinci na Južnem Tirolskem nas tako učijo.

Morda pa menijo, da z glasovanjem za DC zadostijo svoji krščanski vesti? To se najmanj, ker nam krščanska vest narekuje, da moramo najprej ljubiti svoje brate in sestre po krvi in jeziku, to se pravi ljudstvo, iz katerega sijo naši in katerega del smo. To ljudstvo moramo zvesti dobro tudi v javnem življenju. Za avtoritativne kuriali slovenskih ljudi pa se je prej borila SDZ, sedaj pa SSK. Zato, po našem mnenju, slovenski kristjani, ki na krajevnih volitvah odda glas za DC, ne zadosti svoji krščanski vesti.

Ostane še en razlog. Ta in oni voli DC

iz protesta proti SSK ali kakemu njenemu vodilnemu članu. Tudi ta razlog je piškav. Vsaka stranka je sestavljena iz ljudi. Ljudje pa imajo svoje slabe in dobre lastnosti, enim smo simpatični, drugim anti-patični. Kaj moremo za to? Vendar si volivec lahko pomaga tako, da odda svoj preferenčni glas kandidatu, ki mu je simpatičen, ne pa tako, da voli Italijansko stranko.

ZAKLJUČEK

Italijanska Krščanska demokracija se zaveda našega položaja. Zato pri zadnjih volitvah ni izdala nobenega lepaka v slovenskem jeziku, tudi ni imela volivnih shodov po slovenskih vaseh. Mislim, da je tako storila iz obzirnosti do SSK. Sloven-

ski naivni demokrati so ji pa kljub temu poklonili nekaj sto glasov in jih odvrnili SSK. Pri tem so ravnož kakor isti človek, ki je odrekel pomoč revnemu bratu in jo dal bogatemu tujcu, ki ga zanjo ali ni prosil.

Kaj takega so zmogli samo naivni slovenski demokrati in kristjani. Njegov glas za DC na zadnjih krajevnih volitvah je škodoval Slovensko skupnost, nič ni pomagal DC, ki ji nekaj sto glasov malo pomeni, indirektno je okrepil PCI, to je Italijanstvo in totalitarizem med zamejskimi Slovenci. Ali se to želijo slovenski volivci DC?

(r-r)

LETOŠNJI FESTIVAL.....

Ansambel »Melaš« iz Gorke je na VIII. zamejskem festivalu donose glasbe v Steverjanu zelo uspešno nastopil. Skupaj s »Cerkijanskim instrumentalnim kvintetom« iz Cerkljanskega je prejel nagrado 76.000 lit za najboljšo orkestrsko, poleg tega pa še nagrado »Nadejčevega dizevnikar« iz Ljubljane kot najboljši zamejski ansambel.

Š O L S K I U S P E H I

=====

Objavljamo drugi del dijakov in dijakinj, ki so izdelali, na raznih šolah na Goriškem.

SLEVENSKÉ ŠOLE

OSNOVNA ŠOLA = ŠTEVERJAN

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

5. razred

1) CIGLIČ Igor	2. KOMJANC Robert
3. NICOLOSI Romeo	4. SKOK Orjeta
5. TERČIČ Matjaž	

NIŽJA SREDNJA ŠOLA "Ivan TRINKO" = GORICA

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

3. Razred

1) HLEDE David	4. GRAVNAR Bruna
2. LANGO Florjan	5. GRAVNAR Manuela
3. TERPIN Jožef	6. NICOLOSI Sabrina
	7. VOGRIČ Mavricija

SLOV. RRGOVSKA ŠOLA "Ivan Cankar" = GORICA

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

3. Razred

KOMJANC Lučjana

5. Razred

HUMAR Loreta
TERPIN Bruna

ITALIJANSKE ŠOLE

OSNOVNA ŠOLA "Forte del V Bosco" GO

V prvem razredu je izdelala INVIDIA Maria

NIŽJA SREDNJA ŠOLA "Virgilio" = GO

1. razred: FALCHI Maddalena
3? Razred: FALCHI Luca in MASIERO Patrizia

NIŽJA SREDNJA ŠOLA "Madri Ursoline" = GO

V tretjem razredu je izdelala GABROVEC Erika

SCUOLA CONVIT. PER INFERMIERI = GO

Izdelala sta: PINTAR David in SIMČIČ Jožica

FED. GIOVANI AGRICOLTORI CERVIGNANO

V drugem letu je izdelal
LANGO Marino

NA SLOVENSKUM UČITELJIŠČU V GORICI SO USPEŠNO OPRAVILE MATURO

GRAVNAR Anica in
PERŠE Silvana

DVODNEVNI IZLET DRUŠTVA "SEDEJ"

Tudi letos je društvo "Sedej" organiziralo dvodnevni izlet v Tridentinsko Poadižje. Izleta se je udeležila večina števerjanske mladine, ki je pritegnila še prijatelje iz Gorice, Oslavja pa z Jazbin in Plešivega.

Pot nas je vodila najprej skozi Veneto mimo mesta Bassano del Grappa, pa po Val Sugani do jezera Caldonazzo na tridentinskem in končno v vas Borgo, kjer smo prenočili.

Naslednjega dne, to je v nedeljo 6. avgusta, smo se po sv. maši napotili proti mestu Longarone in od tam v kraj Barcis, kjer smo ob tamkajšnjem jezeru preživeli poslednje ure našega izleta.

V avtobusu je vseskozi vladalo dobro razpoloženje, saj so naši mladi začeli prepevati slovenske pesmi že takoj po odhodu in jih prepevali še naslednji večer, ko smo se razšli na našem "placu".

ROMANJE NA SV. VIŠARJE

V nedeljo 20. avgusta smo ob 6. zjutraj poromali iz Števerjana na sv. Višarje. Vreme je bilo čudovito in prav tako lepa in pisana je bila naša družba, saj so števerjanci in Jazbinci napolnili kar dva avtobusa. Ob 11. smo imeli sv. mašo, ki jo je daroval naš domači župnik g. Anton Prinčič. Nekaj misli nam je povedal slovenski izseljenski duhovnik g. Vinko Žakelj, ki vsako poletja prihaja iz Belgije na sv. Višarje. Sledil je ofer za višarsko cerkev. Med mašo je bila cerkev polna ne samo naših ljudi, temveč tudi slovenskih romarjev iz sosednje Slovenije. Vsi smo prepevali Marijine pesmi in molili, da bi Višarska Mati uslišala naše prošnje. Petje je vodil naš domači organist g. Herman Srebrnič.

Ob 3. popoldne smo naše romanje zaključili s slovesnim blagoslovom in petimi litanijami. Prisostvovali smo še prihodu videmskega škofa, nakar smo se odpravili skozi Kanalsko dolino prek beneške Slovenije domov.

P O R O K E

V soboto 24.6.1978 sta si obljubila večno zvestobo Alenka Komic in Igor Paulin. Alenko dobro poznamo, saj sodeluje pri našem cerkvenem pevskem zboru že več let.

Novoporočencema želita, na novi življenski poti, društvu in pevski zbor "Sedej" obilo božjega blagoslova ter sreče in razumevanja.

V soboto 8.7.1978 pa sta se v Tržiču poročila Munari Rossana in Claudio Fattore.

Gospe Rossani in njenemu možu, ki je dober pevec našega zbora in odbornik društva, želijo pevci, odborniki in prijatelji obilo sreče, vasselja in božjega blagoslova.